

PRO
Agria

Taloudellisesti kannattavaa rantalaidunnusta

Maisema- ja ympäristöasiantuntija Maarit Satomaa, Oulun Maa- ja kotitalousnaiset/ProAgria Oulu

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

HELSINGIN YLIOPISTO

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Taloudellisesti kannattavaa ja muutenkin mielekästä

- Sopiva kohde juuri sinun tilallesi
- Realistinen suunnitelma jota pystytään noudattamaan
- Tarvittavat resurssit
- Tehdystä työstä riittävä korvaus
 - Ympäristösopimukset
 - Kunnat, kaupungit, yksityiset, yritykset ostavat palvelu
- Oikea eläin oikeaan paikkaan
 - Lammas
 - Lihakarja
 - Maitorotuiset
 - Hevoset
 - Yhteislaidun
 - Täydennysniitot

Kohteiden hoito ympäristösopimuksella

- Maiseman- ja luonnonhoidon kohteella yleisin sopimus
- Tukitaso kiinteä, ei enää perustu varsinaiseen kustannuslaskelmaan (entiset erityisympäristötuet)
- Kustannuslaskelma kuitenkin tärkeä osa laidunryittäjyyden suunnittelussa = kohteen kannattava hoito
- Merenrantaniittykohteet laajoja alueita ja toiminta useimmiten kannattavaa
- Pienemmät kohteet haastavaa saada hoidon piiriin mutta monimuotoisuuden kannalta tärkeitä
 - Kaupunkitaajamien lähellä kunta ostaa laidunpalvelun, yrityssponsorointi, kesälampaat
- Alkuvaiheessa työläämpää mutta helpottuu vuosien ja sopimuskausien myötä

Ympäristökorvaukset -> Ympäristösopimus Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito

- Vuotuinen korvaus arvoluokan 1 (valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat) kohteille on 610 €/hehtaari/vuosi ja arvoluokan 2 kohteille 460 €/hehtaari/vuosi.
- Sopimuskauden aikana voidaan sopimukseen sisältyvälle lohkolle yhtenä vuonna maksaa laaditun hoitosuunnitelman perusteella lohkoittainen korvaus kohteen kunnostamisesta raivaamalla 450 €/ha.
- Vastaavasti voidaan yhtenä vuonna maksaa korvaus lohkon aitaamisesta 1500 €/hehtaari/vuosi.
- Tarkoituksenmukaisissa tilanteissa luonnonhoidon varmistamiseksi voidaan maksaa yhtenä vuonna lohkoittainen korvaus suurpetoaidan rakentamisen kustannuksista 2400 €/hehtaari/vuosi.

ELY –keskus antaa lausunnon
ja tekee sopimuksen

Kustannusten muodostuminen? Teenkö itse vai ostanko palvelun?

☐ Perustamiskustannukset

☐ Ylläpitokustannukset

Perustamiskustannukset (Vna 139/2011)

- Aitaamisen perustamiskustannus:
 - Sähköaita, sisältää työn noin 5 eur/m (riittääkö High Tensile – aidalle?)
 - Lammasverkkoaita, sisältää työn noin 10 eur/ m
- Peruskunnostusraivaus kohteen hoidon aloitusvuonna 421 eur/ ha
- Raivausjätteen korjuu/ kasaus 211 eur/ha
- Raivausjätteen poltto 226 eur/ ha
- Raivaustähteiden kuljetus 130 eur/ ha
- Paimenlaitteet, suojakatokset, juomapisteeet, kokoontumisaidat, portit...
- HUOM! Aitalinjaa tehtäessä suunnitellaan myös valvonnan reitit, huomioidaan mahdolliset olemassa olevat kulkuväylät
- Natura-alueella tarkempaa suunnittelua
- Suunnittelukustannus

Ylläpitokustannukset (Vna 139/2011)

- Traktoriyö 41 eur/ h
Ihmistyö 16 eur/ ha
- Aidan tarkastamiset
- Aidan alustojen niitto raivaussahalla 21,2 eur/h
- Mahdolliset puhdistusniitot 90 €/ha
- Ylläpitorauvaukset 98 €/ha
- Eläinten kuljetukset esim. 200 eur/ kerta eläinkuljetusauto
+ km-korvaus
- Eläinten valvonta 75 eur/ ha
- Loislääkitys
- Opasteet, infotaulut
- Vakuutukset
- Alueen vuokraukseen liittyvät kustannukset

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Agria

Jos haluat vuokrata laiduneläimen

Esimerkkejä Sopimuslaidunnusoppaasta (2021):

- Naudan vuokraaminen laidunkaudeksi noin 200 eur/ eläin
- Lampaan vuokraaminen laidunkaudeksi noin 50 eur/ eläin
- Karjanomistaja ottaa aina riskin viedessään tuotantoeläimiä oman tilan ulkopuolelle
- Eläinten kuljetus ja pitopaikat eläinrekisteriin
- Vastuut sovittava aina kirjallisesti

Vastuut ja vakuutukset

- Laitumet tulee rekisteröidä pitopaikaksi ennen eläinten siirtoa laitumelle
- Pitopaikka ja siellä harjoitettava eläintenpito rekisteröidään Ruokaviraston sähköisessä asiointisovelluksessa tai lomakkeella kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle
- Viralliset korvamerkit
- Eläinten siirroista ilmoitus rekisteriin
- Pitopaikkakohtainen eläinluettelo
- Vastuuvakuutukset (maatilavakuutus tai kotivakuutus)
- Tuotantoeläinvakuutukset
- Varautuminen ongelmatilanteisiin

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

PRO
Agria

Laiduntaminen on mahdollisuus

Laidunalueiden lisääntyminen näkyy ja herättää myönteistä keskustelua.

- ☐ Luonnon hoidon lisääminen
- ☐ Maiseman elävöittäminen
- ☐ Imagon nosto
- ☐ Ristiriitojen vähentäminen
- ☐ Elinkeinojen kehittäminen
- ☐ Yhteistyön lisääminen
- ☐ Kannattavaa toimintaa

Hoitosuunnitelmamallit – kotitehtävä

- Kysely liittyen merenrantaniittyjen hoitosuunnitelmapohjiin liittyen webinaarin osallistujille
- Tuleva ohjelmakausi haastaa kohteiden suunnitteluun ja mallipohjia tarvitaan
- Selkeät pohjat, riisutut mallit verrattuna aiempiin suunnitelmapohjiin
- Suunnitelma ohjaa myös hoidon raportointiin
- Mitä toivot suunnitelmapohjilta?
- Millainen on hyvä hoitopäiväkirja?

